

Løgmannsrøðan

JOANNES HANSEN

Á ólavsøku er politiska nýggjarið í Føroyum. Gamla tingsetan er lokin, og tað verður sett hól á eitt nýtt tingar.

Tingsetan, sum farið varð undir ólavsøkudag, er tann fjórða í hesum valskeiðnum. Eftir gomlum siði byrjar ólavsøkutingsetan við, at Føroya lögmaður gevur tinginum frágreiðing. Lögmaður visti í innganginum til lögmannsrøðuna á, at hesin siður er nú staðfestur í stýrisskipanarlógini, har sagt verður, at lögmaður greiðir frá stóðu landsins og tí, ið landsstýrið hevur í ætlan at fremja. Fundurin ólavsøkudag 1996 var fyrsti tingfundur eftir at nýggja stýrisskipanarlógin er komin í gildi.

Í innganginum takkaði lögmaður fyri samarbeiðið í farnu tingsetu. Tøkin var frá lögmanni og landsstýrið til lögtingið, og hann útgreinaði tøkkin, nú samgongusamansetingin er

broytt: sambandsflokkurin, sjálfstýrisflokkurin, og tað, sum lögmaður kallaði verkamannafylkingin á tingi, fingi tókki frá lögmanni fyri at teir halda fram í samgongu, javnaðarflokkinum varð veitt tókki fyri ta tíðina, hann hevur verið í samgongu, og lögmaður bar fólkaflokkinum eina tókki fyri, at hann var komin upp í samgonguna.

Eftir at lögmannsrøðan var lokin, gav lögtingsformaðurin tingmonnum fri at halda ólavsøku. Hann ásetti næsta tingfund at vera hósadagin 1. august klokkan 10.00. Á dagskránni er val av fyrsta næstformanni, umrøða av lögmannsrøðuni og framlaga.

Fólkaflokkurin skal velja næstformann fyri Anfinn Kallsberg, figgjarmálaráðharra, og tað er sambært stýrisskipanarlógini, at lögtingið skal viðgera lögmannsrøðuna innan eina viku eftir ólavsøku.

Roknað verður við, at umrøðan verður bæði hós-

dagin og fríggjadagin. Hetta er fyrsta høvið, lögtingsmenn og landsstýrismenn hava at skifta orð, eftir at politiski meirilutin er broyttur, og tí verður ivaleyst talan um eitt drúgv alment politiskt orðaskifti, har samgonga, flokkarnir í samgongu og andstøðuflokkarnir fara at nýta høvi at markera seg.

Í blaðnum í dag endurgeva vit lögmannsrøðuna. Vit vóna í morgin og komandi dagarnar at fáa viðmerkingar frá politikarunum til røðuna og harvið vera við til at sita upp til orðaskiftið, sum verður seinni í vikuni.

Hugaligari at halda røðu í ár

Lögmaður heldur talan eru um framstig á mestsum øllum økjum, síðani hann fyrri knøppum tveimum árum síðani tók ábyrgdina á seg at vera samgonguleiðari, og hann er sannførdur um, at positivan gongdin fer at halda fram, sjálvt um ein partur av samgonguni er skiftur út

Tað er hugaligari at halda lögmannsrøðu í ár. Støðan er munandi betri, og nóg mál eru rokkin. Frá tí at samfelagið lá fullkomiliga lamíð, tá samgonga varð skipað aftaná lögtingsvalið 7. juli 1994, og til í dag, kunnu vit fegnast um stór framstig. Sum eg segði í lögmannsrøðuni í fjør var afturgongd vend til framgongd. Tølin visa, at framgongdin hevur hildið á, og vit eiga nú at royna at fáa meira ferð aftur á framgongdina.

Nøkur dømi um framgongd: Vit nærkast javnvág á figgjarlógini í ár gjaldsjaðnin hevur væntandi umleið 700 mill.kr. í yvirsóti aftur í ár handilsjavnin hevur væntandi umleið 300 mill.kr. í yvirsóti aftur í ár netto uttanlandsskuldin fer væntandi niður um 4 mia.kr. í áttatrástíð er minkað fólkatálið veksur aftur fyri

fyrstu ferð í 7 ár

toskastovnurin undir Føroyum er komin skjótari fyri seg enn væntað

gøð avtala er gjørd um norðhavssildina

Sum tað sæst, so hava vit longu rokkið nóg mál; men vit hava sjálvsagt ikki rokkið øllum teimum málum, vit settu okkum fyrri tveimum árum síðani. Okkara setningur var ikki at bota eitt sindur um gongdina og støðuna í mun til tá, men at byggja landið upp aftur til eitt vælverkandi samfelag. Neyðugt er tó at minna á, at vit eisini hava verið fyrri politiskum bakkestum hesi bæði árin. Skal bert nevna eitt álvarsligt dømi, tá andstøða og partur av samgonguni lögdu seg út í sáttmálasamráðingarnar á privata arbeidsmarknaðinum, sum endauð við, at tann hart trongda vinnan fekk eina eykabyrði uppá 35 mill. kr.

Men skeiðið er ikki meir enn hálvrunnið. Skulu vit náa setning okkara at fáa javnvág í búskapin er neyðugt at halda fram við einum strammum figgjarpolitikki.

Sum áður nevnt hevur tað eydnast at gera tað liviligari hjá fólki í hesum landi. Tað gekk skjótt framá tað fyrsta háltannad árið, men stígur kom í tað seinasta hálvárið. Orsøkin var politisk ósemja, fyrst og fremst um at halda settu kósina, at fremja neyðugu sparingarnar og ein ávis trongd hjá sumnum at markera seg politiskt.

Tá Javnaðarflokkurin tók stuðul sín til samgonguna aftur fyrst í juni mánaði, helt samgongan fram sum minnilutastýri við fullum heimildum. Samgongan valdi fyrst at bjóða næsta flokki uppí, áðrenn møguleikin við nývali varð nýttur.

Eftir einans 8 døgum, eitt tað stytta nakrantið, varð nýggja samgonga skipað 11. juni í ár millum Sambands-

Hvessingur vann FM-kappingina hjá 6-mannaførum við kvinnum. Hvessingur var annar av tveimum bátum uttan fyrri Havnina, sum vann FM-heiti í ár. Mynd: Áki Hermansen

Drekin var undan ólavsøkuróðrinum føroyameistari í kappingini hjá 5-mannaførum við dreingjum, men tað forðaði ikki havnamonnum í at leggja alla orku í at vinna seinasta róðurin eisini. Og tað eydnadist. Mynd: Áki Hermansen